

Virksomhedernes vurdering af beskæftigelsessituationen

Juni 2009

Virksomhedernes vurdering af beskæftigelsessituationen

Juni 2009

**Beskæftigelsesregion
Hovedstaden & Sjælland**
Universitetsvej 2
4000 Roskilde
Tlf. 7222 3400
Email: brhs@ams.dk

**Beskæftigelsesregion
Syddanmark**
Dannebrogsgade 3, 2.sal
5000 Odense C
Tlf. 7222 3800
brsyd@ams.dk

**Beskæftigelsesregion
Midtjylland**
Søren Frichs Vej 38K st.
8230 Åbyhøj
Tlf. 7222 3700
brmidt@ams.dk

**Beskæftigelsesregion
Nordjylland**
Vestre Havnepromenade 9, 3. sal
9000 Aalborg
Tlf. 7222 3600
brnord@ams.dk

Indholdsfortegnelse

1.	Indledning	1
2.	Udviklingen i antal ansatte – indeks og faktiske tal	2
2.1	Udviklingen i forhold til februar 2009	2
2.2	Resultaterne af undersøgelsen juni 2009	3
3.	Virksomhedernes angivelse af om de bliver flere eller færre medarbejdere	5
3.1	<i>Udviklingen de seneste 3 måneder</i>	5
3.2	<i>Udviklingen de kommende 6 måneder</i>	7
3.3	<i>Udviklingen opgjort på medarbejdertype</i>	9
4.	Hvornår vender udviklingen?	14
5.	Rekruttering af medarbejdere	16
6.	Udfordringer det kommende år	21
7.	Kommentarer til undersøgelsen	22

1. Indledning

Undersøgelsens formål har været at afdække hvordan virksomheder i Danmark har oplevet udviklingen i beskæftigelsen over de seneste 3 måneder, samt få virksomhedernes forventninger til udviklingen de næste 6 måneder.

Der er i undersøgelsen ikke taget højde for effekten af sæsonarbejde hos virksomhederne. Tolkningen af undersøgelsens resultater bør derfor ske under hensyntagen til den eksisterende viden om sæsonudsving i arbejdsstyrken for de forskellige brancher.

Der er gennemført i alt 2.316 interview i perioden mandag den 18. maj til tirsdag den 2. juni 2009. Interviewene er primært gennemført som telefoninterview, dog suppleret med enkelte internetbesvarelser blandt respondenter, som ikke havde mulighed for at besvare undersøgelsen på tidspunktet for den telefoniske henvendelse.

Virksomhederne i undersøgelsen er udvalgt blandt private virksomheder med 5 ansatte eller derover. Derudover er private virksomheder som arbejder i sektorer styret af aftaler med det offentlige fravalgt, eksempelvis læger, tandlæger, privat hjemmehjælp og undervisningsinstitutioner.

Udvalget af virksomheder er foretaget stratificeret således, at der i stikprøven tilstræbes stort set det samme antal virksomheder i de udvalgte størrelsesgrupper, som undersøgelsens resultater er delt op på:

- 5 til 9 ansatte
- 10 til 19 ansatte
- 20 til 49 ansatte
- 50 til 499 ansatte
- 500+ ansatte

For gruppen af 500+ ansatte er der på grund af populationens størrelse kun gennemført ca. 200 interview i denne gruppe, mod godt 500 interview i hver af de øvrige størrelseskategorier.

Stikprøven er stratificeret for at sikre en tilstrækkelig mængde virksomheder i hver af størrelseskategorierne, således at det er muligt at udtale sig med rimelig statistisk sikkerhed om hver gruppe.

Valget af en stratificeret udvælgelse betyder, at det for de samlede tal på tværs af størrelse er nødvendigt at vægte resultaterne.

Bemærk at opdelingen og stratificeringen af virksomheder på baggrund af størrelse er foretaget på baggrund af oplysninger fra en registerbaseret base over virksomheder i Danmark, hvorfor der i en række tilfælde er uoverensstemmelse mellem virksomhedernes egne oplysninger og de benyttede størrelsesinddelinger. RMC har testet forskellene og fundet at disse ikke har betydning for konklusionerne i rapporten. For en nærmere redegørelse henvises til undersøgelsens metodenotat.

I tabellerne er angivet procenttal på baggrund af de vægtede tal, og N angiver det faktiske antal gennemførte interview.

2. Udviklingen i antal ansatte – indeks og faktiske tal

Først har vi spurgt virksomhederne, hvor mange ansatte de er i dag. Herefter har vi bedt virksomhederne angive ændringen i forhold til situationen for 3 måneder siden, og til slut har vi bedt virksomhederne angive den forventede ændring om 6 måneder.

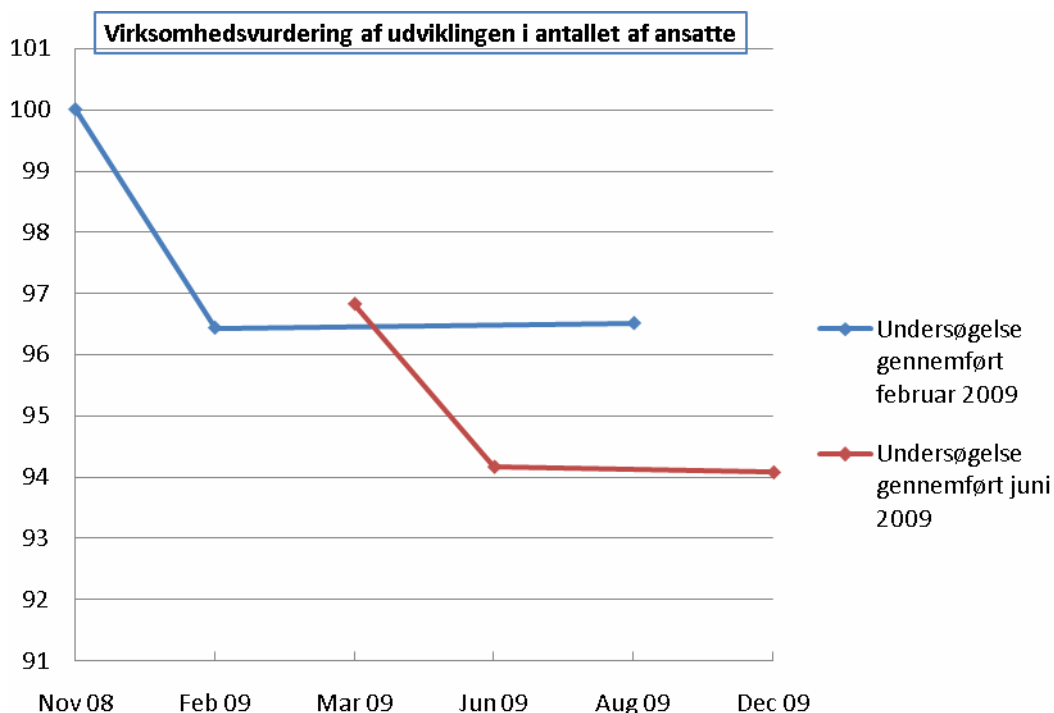
I undersøgelsen er virksomheder defineret som den del af virksomheden, der er beliggende på den adresse, som kontaktes i undersøgelsen.

Antal ansatte/medarbejdere er defineret som antallet af personer, der modtager løn fra virksomheden. Der er altså ikke omregnet til fuldtidsansatte. For personligt ejede virksomheder indgår ejer og evt. medhjælpende ægtefælle ikke i antal ansatte.

2.1 Udviklingen i forhold til februar 2009

Udviklingen i antallet af ansatte er sammenholdt med tallene fra undersøgelserne fra februar 2009. Nedenstående graf viser, hvordan virksomhederne i de to undersøgelser har vurderet udviklingen.

Figur 2.1 - Udvikling i antal ansatte i forhold til februar - Antal ansatte november 2008 = indeks 100

Som det fremstår af ovenstående graf er det fald i antallet af ansatte som virksomhederne oplevede fra marts måned til juni måned stort set identisk med det fald som virksomhederne oplyste i forbindelse med undersøgelsen, som blev gennemført i februar.

Da undersøgelsen blev gennemført i februar forventede virksomhederne at situationen i august 2009 stort set ville være status quo i forhold til situationen på daværende tidspunkt. Den netop gennemførte undersøgelse afslører imidlertid, at denne forventning var for optimistisk idet antallet af medarbejdere i dag ligger et godt stykke under det forventede niveau.

Fremadrettet vurderer virksomhederne at antallet af ansatte vil være på stort set samme niveau til december, som det er på nuværende tidspunkt.

2.2 Resultaterne af undersøgelsen juni 2009

I tabellerne 2.1 til 2.3 angiver vi virksomhedernes oplevede udvikling og forventede udvikling i antal medarbejdere omregnet til indekstal.

Det angivne antal er det estimerede antal medarbejdere for hele populationen. Når der således i tabel 2.1 under overskriften "Antal – 3 måneder siden" angives 1.380.503 betyder det, at vi estimerer, at der for 3 måneder siden fandtes i underkanten af 1,4 mio. ansatte i private virksomheder med 5+ ansatte i Danmark.

Af tabel 2.1 fremgår det, at virksomhederne samlet set har oplevet et fald på knapt 3 % i antallet af medarbejdere, og at virksomhederne forventning til situationen om 6 måneder er status quo.

Tabel 2.2 - Udvikling i antal ansatte - Antal ansatte for 3 måneder siden = indeks 100

		Antal - 3 måneder siden	Antal - Idag	Antal - Om 6 måneder
Idag	Om 6 måneder			
97,3	97,2	1.380.503	1.342.570	1.341.293

Der er dog relativt store forskelle i udviklingen, når der kontrolleres for virksomhedsstørrelse. Af tabel 2.2 fremgår det, at det er virksomheder med 20 til 499 ansatte som har oplevet den største nedgang (godt 3 %) i forhold til for 3 måneder siden. For helt store og de små virksomheder er faldet på ca. 2 %.

I forhold til virksomhedernes vurdering af situationen om 6 måneder, vurderer virksomhederne med 50 ansatte eller flere, at der vil ske et yderligere fald i antallet af ansatte, hvorimod de mindre virksomheder forventer, at der vil ske en stigning.

Tabel 2.3 - Udvikling i antal ansatte opdelt på antal ansatte - Antal ansatte for 3 måneder siden = indeks 100

	Idag	Om 6 måneder	Antal - 3 måneder siden	Antal - Idag	Antal - Om 6 måneder
5-9 ansatte	98,1	99,0	215.968	211.788	213.743
10-19 ansatte	97,7	99,5	203.420	198.818	202.365
20-49 ansatte	96,7	96,9	277.952	268.804	269.202
50-499 ansatte	96,8	95,9	530.385	513.585	508.591
500+ virksomheder	97,9	96,5	152.778	149.574	147.392

I tabel 2.3 er udviklingen i antallet af medarbejdere opsplittet på brancher.¹ Det største fald i antallet af ansatte de sidste 3 måneder er sket indenfor industrien og Landbrug, skovbrug og fiskeri med et fald på mere end 5 %.

I forhold til situationen om 6 måneder, er det meget forskelligt fra branche til branche, hvorvidt pilen peger opad eller nedad. For industrien forventes der et yderligere fald i antallet af ansatte. De resterende brancher forventer enten status quo eller en stigning i antallet af ansatte. Særligt indenfor Landbrug, skovbrug og fiskeri forventes der en markant stigning på knapt 9 %

Tabel 2.4 - Udvikling i antal ansatte opdelt på branche - Antal ansatte for 3 måneder siden = indeks 100

	Idag	Om 6 mdr	Antal - 3 mdr siden	Antal - Idag	Antal - Om 6 mdr
Landbrug, skovbrug og fiskeri	94,4	103,0	18.649	17.603	19.214
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	94,4	92,8	374.552	353.734	347.430
Bygge og anlæg	98,9	101,0	133.901	132.445	135.193
Handel og transport mv.	97,3	97,1	472.830	459.860	459.082
Information og kommunikation	100,7	102,7	48.918	49.245	50.248
Finansiering og forsikring	97,8	97,6	77.184	75.513	75.363
Ejendomshandel og udlejning	96,3	97,2	17.058	16.423	16.578
Erhvervsservice	97,8	99,5	203.853	199.394	202.781
Offentlig administration, undervisning og sundhed	103,0	103,3	7.243	7.457	7.481
Kultur, fritid og anden service	117,4	106,1	26.315	30.894	27.922

¹ Der er forskelle på sikkerheden af estimerne på tværs af branche. Se metodedokumentet for yderligere information

3. Virksomhedernes angivelse af om de bliver flere eller færre medarbejdere

Ud fra virksomhedernes angivelse af udviklingen i medarbejderantallet har vi opdelt resultaterne på region, antal ansatte, branche, samt i hvilken grad, virksomheden eksporterer.

3.1 Udviklingen de seneste 3 måneder

Af tabel 3.1 fremgår det, at 28,2 % af virksomhederne samlet angiver at være færre ansatte end for 3 måneder siden, mens 14,8 % angiver at være blevet flere.

Tabel 3.1 - Hvor mange flere/færre medarbejdere er der ansat i virksomheden nu i forhold til for 3 måneder siden?

Spm. 2 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		2. Hvor mange flere/færre medarbejdere er der ansat på virksomheden nu i f.h.t. for 3 måneder siden?				Total
		Det samme antal	Flere, antal:	Færre, antal:	Ved ikke	Antal
Total	Total	56,7%	14,8%	28,2%	,2%	2316
Geografi	København	56,6%	16,0%	27,2%	,2%	433
	Hovedstaden	52,8%	10,9%	35,4%	,9%	317
	Sjælland	59,0%	18,0%	22,6%	,4%	318
	Midtjylland	57,2%	13,4%	29,4%	,1%	417
	Nordjylland	57,5%	13,1%	29,3%	,0%	426
	Syddanmark	55,8%	15,5%	28,5%	,1%	405
Antal ansatte	5-9 ansatte	64,5%	14,3%	21,1%	,1%	530
	10-19 ansatte	56,3%	16,0%	27,5%	,2%	527
	20-49 ansatte	45,4%	16,3%	38,2%	,1%	532
	50-499 ansatte	39,0%	11,9%	48,2%	1,0%	521
	500+ virksomheder	48,2%	11,4%	37,5%	3,0%	206
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	64,7%	10,9%	24,4%	,0%	56
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomheder	48,4%	12,4%	39,0%	,2%	553
	Bygge og anlæg	55,8%	21,2%	22,9%	,1%	343
	Handel og transport mv.	59,6%	11,0%	29,2%	,2%	820
	Information og kommunikation	58,4%	23,5%	18,0%	,1%	72
	Finansiering og forsikring	63,8%	13,0%	23,1%	,1%	86
	Ejendomshandel og udlejning	80,1%	,0%	19,9%	,0%	37
	Erhvervsservice	49,1%	22,5%	27,8%	,6%	293
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	60,7%	29,7%	9,6%	,0%	17
	Kultur, fritid og anden service	87,3%	8,3%	4,4%	,0%	39
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	60,4%	15,3%	24,1%	,2%	1460
	1-49 %	49,1%	16,4%	34,3%	,2%	404
	50-100 %	44,8%	11,8%	43,0%	,3%	360

Ser man på virksomhederne fordelt på størrelse, angiver knap 50% af virksomhederne med 50 til 499 ansatte, at de i dag er færre ansatte end de var for 3 måneder siden. For virksomhederne med 20 til 49 samt 500+ ansatte tallet knapt 40 %.

I forhold til branche fremgår det, at det i høj grad er virksomheder indenfor industrien (39 %), som har angivet, at de i de sidste 3 måneder er blevet færre ansatte. For stort set alle brancher gælder det, at der er flere virksomheder, som angiver at have reduceret antallet af medarbejdere indenfor de sidste 3 måneder. Dette gælder imidlertid ikke virksomheder indenfor brancherne Information og kommunikation, Offentlig administration samt Kultur og fritid.

Det fremgår derudover, at en langt større andel af eksportvirksomhederne har afskedit medarbejdere i forhold til for 3 måneder siden, end det gør sig gældende blandt ikke eksporterende virksomheder.

3.2 **Udviklingen de kommende 6 måneder**

Som det fremgår af tabel 3.2 forventer lidt flere virksomheder at være flere medarbejdere om 6 måneder (18,6 %) end antallet, som angiver at være færre (14,6 %). Billedet er dog noget mere blandet, hvis man ser på, hvordan forventningerne ser ud fordelt på virksomhedsstørrelse.

Tabel 3.2 - Hvor mange flere / færre medarbejdere forventer du, der er ansat på virksomheden om 6 måneder?

Spm. 3 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		3. Hvor mange flere/færre medarbejdere forventer du der er ansat på virksomheden om 6 måneder i f.h.t. nu?				Total
		Det samme antal	Flere, antal:	Færre, antal:	Ved ikke	Antal
Total	Total	63,1%	18,6%	14,6%	3,6%	2316
Geografi	København	59,8%	20,1%	16,5%	3,7%	433
	Hovedstaden	64,3%	17,2%	15,8%	2,8%	317
	Sjælland	64,8%	17,4%	12,9%	4,9%	318
	Midtjylland	60,8%	21,1%	15,0%	3,1%	417
	Nordjylland	64,5%	17,1%	14,3%	4,0%	426
	Syddanmark	66,9%	16,5%	13,1%	3,4%	405
Antal ansatte	5-9 ansatte	67,1%	17,5%	12,4%	3,0%	530
	10-19 ansatte	61,6%	20,1%	14,6%	3,7%	527
	20-49 ansatte	59,3%	18,7%	18,0%	4,0%	532
	50-499 ansatte	54,4%	20,6%	19,7%	5,3%	521
	500+ virksomheder	54,5%	13,5%	23,7%	8,3%	206
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	71,6%	12,1%	15,6%	,7%	56
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomheder	64,7%	12,2%	16,7%	6,4%	553
	Bygge og anlæg	57,4%	27,3%	11,6%	3,7%	343
	Handel og transport mv.	66,1%	16,8%	14,9%	2,3%	820
	Information og kommunikation	48,5%	31,4%	9,7%	10,4%	72
	Finansiering og forsikring	78,3%	12,0%	8,4%	1,2%	86
	Ejendomshandel og udlejning	63,6%	27,0%	7,9%	1,5%	37
	Erhvervsservice	54,3%	21,7%	19,9%	4,1%	293
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	58,7%	17,4%	19,9%	4,0%	17
	Kultur, fritid og anden service	88,5%	8,3%	3,2%	,0%	39
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	63,5%	19,3%	13,5%	3,7%	1460
	1-49 %	61,5%	17,3%	18,1%	3,1%	404
	50-100 %	62,3%	16,4%	17,5%	3,8%	360

Ser man på tallene opdelt på virksomhedsstørrelse, er de store virksomheder generelt væsentlig mere pessimistiske end de mindre. Blandt virksomhederne i gruppen 500 ansatte eller flere forventer en større andel (23,7 %) af de om 6 måneder er færre ansatte end de er i dag, end andelen (13,5 %), som forventer at være flere medarbejdere.

Det er særligt virksomheder indenfor industrien, som forventer at skulle afskedige medarbejdere i perioden. Landbrug, skovbrug og fiskeri har samme forventning til udviklingen. Virksomheder i Bygge- og anlægsbranchen forventer dog, at de om 6 måneder vil have flere ansatte end i dag.

3.3 **Udviklingen opgjort på medarbejdertype**

Af tabel 3.3 til 3.6 fremgår virksomhedernes vurdering af udviklingen i antal medarbejdere opgjort på ufaglærte, faglærte, funktionærer og højtuddannede.

I forbindelse med undersøgelsen er følgende definitioner brugt for de enkelte medarbejdertyper:

Ufaglærte

F.eks. fabriksarbejdere, lagerarbejdere, butiksmedhjælpere, rengøringsassistenter, landbrugsmedhjælpere, medhjælpere generelt m.v. Udgangspunktet er, at jobbet ikke kræver en uddannelse. Dog vil også "specialarbejdere" - dvs. jobfunktioner, som kræver særlige certifikater, kurser mv. - indgå under ufaglærte, f.eks. truckførere, chauffører og enkelte industrioperatører.

Faglærte

F.eks. kontorassistent, butiksassistent, tømrer, maler, smede, mekanikere, maskinarbejdere, svejsere m.v. Udgangspunktet er, at jobbet kræver en erhvervsfaglig uddannelse.

Funktionærer

F.eks. ledere på lavt- og mellemniveau, it-folk på mellemniveau, teknikere, ansatte inden for bank og finansiering, sælgere m.v. Udgangspunktet er, at jobbet typisk kræver en uddannelse på kort eller mellemlangt videregående niveau.

Højtuddannede

F.eks. ingeniører, økonomer, arkitekter, jurister, ledere på højt niveau, it på højt niveau osv. Udgangspunktet er, at jobbet typisk kræver en lang videregående uddannelse eller en uddannelse på bachelorniveau. Ingeniører kan være på forskellige uddannelsesniveauer, men i denne undersøgelse vil alle indgå under "højtuddannede".

Overordnet set er der lige mange virksomhederne, som forventer at ansætte og afskedige ufaglærte. Dette dækker dog over store forskelle i forhold til virksomhedsstørrelse. Udviklingen er mest markant blandt virksomheder med 50-499 ansatte og 500+ ansatte hvor hhv. de store virksomheder hvor 13,1% og 14,2% forventer at have et fald i antallet af ufaglærte medarbejdere. Det er indenfor industrien at flest virksomheder forventer at reducere antallet af ufaglærte.

Det samme mønster gentager sig stort set i forhold til forventningen til beskæftigelsen af faglærte medarbejdere. Her er det dog blandt de allerstørste virksomheder (500 ansatte eller flere), hvor der er flest der forventer et fald i antallet af faglærte medarbejdere. Samlet set er der dog et flertal af virksomhederne, som forventer at ansætte flere faglærte.

For funktionærer er det overordnede billede, at næsten lige mange virksomheder angiver at skulle ansætte eller afskedige. Der er dog igen stor variation i forhold til virksomhedsstørrelse. Jo større virksomheden er, desto større er sandsynligheden for, at virksomheden forventer at skulle afskedige funktionærer. Det er igen indenfor industrien at størstedelen ser ud til at skulle afskediges.

For de højtuddannede er situationen en noget anden. Andelen af virksomheder, som angiver, at de indenfor de næste 6 måneder vil afskedige højtuddannede er lige så stor, som andelen der vil ansætte. Derudover er der ikke så klare sammenhænge, som det gjorde sig gældende for de andre medarbejdertyper. Dog er der en overvægt af virksomhederne med 50 til 499 ansatte, som angiver at ville afskedige. Inden for branchen "Information og kommunikation" er en klar overvægt af virksomheder, som angiver at skulle ansætte højtuddannede i de næste 6 måneder.

Tabel 3.3 - Udvikling i antal ufaglærte

		4. Ufaglærte				Total
		Det samme antal	Flere	Færre	Ved ikke/ikke relevant	Antal
Total	Total	48,5%	6,7%	6,4%	38,4%	2316
Geografi	København	43,0%	6,0%	6,5%	44,5%	433
	Hovedstaden	48,0%	5,5%	10,8%	35,7%	317
	Sjælland	53,2%	6,2%	5,0%	35,6%	318
	Midtjylland	52,2%	7,1%	4,0%	36,8%	417
	Nordjylland	52,3%	8,6%	7,6%	31,6%	426
	Syddanmark	45,6%	6,9%	7,7%	39,8%	405
Antal ansatte	5-9 ansatte	45,6%	6,6%	4,4%	43,4%	530
	10-19 ansatte	50,0%	6,8%	5,4%	37,7%	527
	20-49 ansatte	52,7%	5,9%	9,5%	31,9%	532
	50-499 ansatte	51,7%	8,6%	13,1%	26,5%	521
Branche (N10)	500+ virksomheder	40,1%	3,4%	14,2%	42,4%	206
	Landbrug, skovbrug og fiskeri	59,2%	12,7%	10,7%	17,4%	56
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	57,2%	5,4%	10,5%	26,8%	553
	Bygge og anlæg	44,3%	3,5%	4,7%	47,5%	343
	Handel og transport mv.	54,5%	8,4%	6,8%	30,4%	820
	Information og kommunikation	34,9%	,1%	,1%	64,9%	72
	Finansiering og forsikring	18,1%	3,2%	,5%	78,2%	86
	Ejendomshandel og udlejning	22,5%	5,0%	7,2%	65,3%	37
	Erhvervsservice	33,7%	9,3%	4,5%	52,5%	293
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	49,9%	,0%	,0%	50,1%	17
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	Kultur, fritid og anden service	55,3%	6,5%	2,2%	35,9%	39
	0 %	46,1%	6,7%	5,5%	41,8%	1460
	1-49 %	56,6%	5,3%	8,4%	29,8%	404
	50-100 %	49,8%	8,6%	9,9%	31,7%	360

Tabel 3.4 - Udvikling i antal faglærte

Spm. 5 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		5. Faglærte				Total
		Det samme antal	Flere	Færre	Ved ikke/ikke relevant	Antal
Total	Total	66,5%	10,0%	7,5%	16,1%	2316
Geografi	København	63,0%	9,2%	7,1%	20,7%	433
	Hovedstaden	65,4%	9,6%	9,1%	15,9%	317
	Sjælland	69,8%	10,7%	6,4%	13,1%	318
	Midtjylland	67,4%	10,6%	7,6%	14,3%	417
	Nordjylland	66,0%	10,4%	9,2%	14,4%	426
	Syddanmark	67,7%	9,4%	6,9%	15,9%	405
Antal ansatte	5-9 ansatte	66,7%	9,3%	5,7%	18,3%	530
	10-19 ansatte	66,9%	10,8%	7,8%	14,5%	527
	20-49 ansatte	66,5%	10,5%	9,5%	13,4%	532
	50-499 ansatte	64,8%	10,5%	11,5%	13,2%	521
	500+ virksomheder	55,3%	5,1%	12,4%	27,2%	206
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	68,3%	5,2%	6,1%	20,4%	56
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomheder	70,2%	7,0%	10,3%	12,5%	553
	Bygge og anlæg	62,9%	25,7%	8,4%	2,9%	343
	Handel og transport mv.	72,6%	6,6%	6,7%	14,1%	820
	Information og kommunikation	52,8%	6,6%	1,0%	39,6%	72
	Finansiering og forsikring	59,9%	3,8%	3,3%	33,0%	86
	Ejendomshandel og udlejning	53,6%	9,7%	1,3%	35,3%	37
	Erhvervsservice	53,0%	7,0%	9,5%	30,4%	293
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	37,7%	6,8%	,0%	55,5%	17
	Kultur, fritid og anden service	83,1%	1,5%	,9%	14,5%	39
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	66,5%	11,1%	7,1%	15,4%	1460
	1-49 %	69,3%	7,0%	9,0%	14,6%	404
	50-100 %	61,7%	7,7%	7,9%	22,7%	360

Tabel 3.5 - Udvikling i antal funktionærer

Spm. 6 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		6. Funktionærer				Total
		Det samme antal	Flere	Færre	Ved ikke/ikke relevant	Antal
Total	Total	61,7%	5,1%	5,9%	27,3%	2316
Geografi	København	61,9%	7,2%	9,1%	21,8%	433
	Hovedstaden	65,5%	2,5%	5,7%	26,4%	317
	Sjælland	57,3%	5,5%	5,0%	32,2%	318
	Midtjylland	61,2%	5,7%	5,3%	27,8%	417
	Nordjylland	56,9%	4,1%	4,4%	34,7%	426
	Syddanmark	66,0%	3,1%	4,5%	26,4%	405
Antal ansatte	5-9 ansatte	54,3%	3,5%	3,6%	38,6%	530
	10-19 ansatte	64,8%	5,7%	4,6%	24,9%	527
	20-49 ansatte	72,5%	6,0%	10,4%	11,2%	532
	50-499 ansatte	72,2%	9,3%	11,9%	6,5%	521
	500+ virksomheder	63,8%	6,7%	19,2%	10,2%	206
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	36,9%	3,0%	,7%	59,4%	56
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomheder	67,3%	2,8%	7,8%	22,1%	553
	Bygge og anlæg	52,1%	1,4%	2,4%	44,1%	343
	Handel og transport mv.	64,3%	4,8%	5,8%	25,1%	820
	Information og kommunikation	63,7%	20,4%	7,5%	8,4%	72
	Finansiering og forsikring	78,2%	6,6%	8,1%	7,1%	86
	Ejendomshandel og udlejning	71,6%	18,9%	2,7%	6,8%	37
	Erhvervsservice	61,4%	9,5%	9,1%	20,0%	293
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	42,5%	2,7%	19,9%	34,9%	17
	Kultur, fritid og anden service	65,2%	,2%	,6%	33,9%	39
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	57,9%	4,1%	5,0%	33,0%	1460
	1-49 %	71,0%	8,3%	6,6%	14,1%	404
	50-100 %	69,1%	5,9%	9,6%	15,4%	360

Tabel 3.6 - Udvikling i antal højtuddannede

Spm. 7 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		7. Højtuddannede				Total
		Det samme antal	Flere	Færre	Ved ikke/ikke relevant	Antal
Total	Total	35,4%	2,5%	2,5%	59,6%	2316
Geografi	København	47,2%	5,1%	5,4%	42,3%	433
	Hovedstaden	35,7%	1,8%	4,0%	58,5%	317
	Sjælland	29,8%	2,0%	1,3%	66,9%	318
	Midtjylland	33,5%	1,1%	1,6%	63,8%	417
	Nordjylland	29,2%	1,5%	,9%	68,4%	426
	Syddanmark	31,5%	2,4%	1,6%	64,6%	405
Antal ansatte	5-9 ansatte	24,4%	1,9%	1,7%	71,9%	530
	10-19 ansatte	34,6%	2,0%	2,3%	61,2%	527
	20-49 ansatte	49,5%	3,8%	3,3%	43,4%	532
	50-499 ansatte	65,9%	4,2%	5,5%	24,4%	521
	500+ virksomheder	65,2%	9,6%	9,6%	15,7%	206
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	20,3%	1,1%	,0%	78,5%	56
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	42,2%	1,2%	2,5%	54,2%	553
	Bygge og anlæg	21,3%	2,0%	,3%	76,5%	343
	Handel og transport mv.	31,3%	,4%	1,4%	66,9%	820
	Information og kommunikation	60,4%	14,2%	5,4%	20,0%	72
	Finansiering og forsikring	58,4%	4,3%	5,6%	31,7%	86
	Ejendomshandel og udlejning	40,0%	8,8%	3,1%	48,1%	37
	Erhvervsservice	48,8%	8,1%	8,9%	34,2%	293
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	77,9%	,0%	,0%	22,1%	17
	Kultur, fritid og anden service	30,0%	,0%	,0%	70,0%	39
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	30,0%	2,5%	2,2%	65,3%	1460
	1-49 %	50,6%	2,3%	3,4%	43,7%	404
	50-100 %	44,0%	3,2%	3,3%	49,5%	360

4. Hvornår vender udviklingen?

De virksomheder, som angiver, at de i dag har færre ansatte end for 3 måneder siden, bliver senere i spørgeskemaet også spurgt, hvornår de forventer at være tilbage på det samme antal medarbejdere som tidligere.

Af tabel 4.1 fremgår det, at 33,0 % angiver, at de forventer at være tilbage på samme medarbejderantal som i dag i løbet af et år. Ca. 17 % angiver, at det vil tage længere tid – dvs. 2 år eller mere. 18,9 % regner aldrig med at komme op på samme medarbejderantal.

Her dækker det overordnede billede igen over store forskelle, når der ses på virksomhedsstørrelse. Igen synes udviklingen noget mere negativ blandt de største virksomheder, da der blandt disse er en større andel, som angiver at faldet i medarbejdere ikke er midlertidigt, men permanent.

Tabel 4.1 - Hvornår forventer du, at virksomheden vil være tilbage på de ansatte, som virksomheden har i dag?

Spm. 8 krydset med område, størrelse, branche og eksport

8. I spørgsmål 3 svarede du, at du forventer et fald i antal ansatte på det næste halve år. Hvornår forventer du, at virksomheden vil være tilbage på de ansatte, som virksomheden har i dag?

		Om et år	Om to år	Om tre år	Mere end tre år	Aldrig	Ved ikke	Total
Total	Total	33,0%	13,7%	1,6%	1,9%	18,9%	30,9%	398
Geografi	København	30,6%	15,1%	,0%	1,2%	19,7%	33,4%	80
	Hovedstaden	29,5%	10,3%	4,2%	4,2%	22,3%	29,5%	52
	Sjælland	30,2%	11,8%	3,0%	1,5%	26,9%	26,6%	51
	Midtjylland	30,6%	12,9%	,0%	,0%	16,9%	39,6%	70
	Nordjylland	34,2%	16,0%	4,1%	,6%	20,0%	25,1%	78
	Syddanmark	41,4%	13,8%	2,6%	5,2%	13,7%	23,2%	67
Antal ansatte	5-9 ansatte	32,3%	9,9%	,8%	2,7%	23,7%	30,6%	65
	10-19 ansatte	35,0%	15,3%	,7%	,0%	17,3%	31,7%	76
	20-49 ansatte	34,4%	17,9%	4,1%	2,2%	7,2%	34,2%	95
	50-499 ansatte	30,8%	15,8%	2,3%	2,3%	22,8%	26,1%	113
	500+ virksomheder	16,1%	10,0%	,0%	6,4%	47,0%	20,5%	49
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	56,3%	,0%	,0%	,0%	15,8%	27,9%	9
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	31,9%	8,9%	2,4%	2,2%	22,3%	32,3%	118
	Bygge og anlæg	31,7%	11,3%	1,3%	5,6%	17,5%	32,7%	48
	Handel og transport mv.	34,3%	15,2%	2,0%	1,5%	15,1%	31,9%	137
	Information og kommunikation	22,1%	20,5%	,0%	,0%	29,6%	27,8%	12
	Finansiering og forsikring	8,7%	47,2%	,0%	1,5%	32,3%	10,4%	16
	Ejendomshandel og udlejning	22,5%	17,9%	,0%	,0%	,0%	59,6%	4
	Erhvervsservice	28,9%	16,5%	1,1%	,0%	24,5%	29,0%	46
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	94,1%	,0%	,0%	,0%	5,9%	,0%	2
	Kultur, fritid og anden service	34,4%	34,9%	,0%	17,2%	13,5%	,0%	6
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	32,8%	12,2%	1,2%	2,2%	18,3%	33,3%	222
	1-49 %	39,2%	13,1%	2,6%	1,4%	16,4%	27,3%	78
	50-100 %	24,0%	21,0%	2,4%	1,5%	25,5%	25,6%	80

Eksempelvis angiver 47 % af virksomhederne med 500 ansatte eller flere, at de arbejdspladser, som de forventer at miste indenfor de næste 6 måneder, aldrig ville kunne genskabes i virksomheden.

5. Rekruttering af medarbejdere

31,6 % af de adspurgte virksomheder forventer inden for de kommende 6 måneder at ansætte medarbejdere. Disse virksomheder er i undersøgelsen blevet bedt om at angive, om de vurderer, at det vil blive lettere eller sværere at rekruttere den ønskede arbejdskraft.

Tabel 5.1 - Hvordan forventer du generelt, at det vil være at rekruttere den arbejdskraft, som virksomheden har behov for i de kommende 6 måneder?

Spm. 10 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		10. Hvordan forventer du generelt, at det vil være at rekruttere den arbejdskraft som virksomheden har behov for i de kommende 6 måneder?				Total
		Som i dag	Lettere end i dag	Sværere end i dag	Ved ikke	Antal
Total	Total	43,2%	51,6%	3,8%	1,3%	834
Geografi	København	46,3%	51,2%	2,4%	,1%	183
	Hovedstaden	49,9%	45,3%	4,8%	,0%	109
	Sjælland	44,0%	51,0%	2,0%	3,1%	100
	Midtjylland	42,8%	51,8%	3,2%	2,2%	155
	Nordjylland	45,8%	45,7%	8,2%	,3%	146
	Syddanmark	36,0%	57,5%	4,8%	1,7%	141
Antal ansatte	5-9 ansatte	36,4%	59,2%	2,0%	2,4%	146
	10-19 ansatte	43,2%	49,1%	7,0%	,8%	169
	20-49 ansatte	54,0%	41,4%	4,1%	,5%	167
	50-499 ansatte	51,5%	45,4%	2,9%	,2%	233
	500+ virksomheder	37,8%	56,1%	4,3%	1,7%	119
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	48,2%	51,8%	,0%	,0%	15
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomheder	37,7%	57,4%	4,7%	,2%	181
	Bygge og anlæg	43,3%	53,3%	3,0%	,4%	138
	Handel og transport mv.	44,0%	50,7%	3,9%	1,4%	255
	Information og kommunikation	42,2%	43,5%	5,3%	9,1%	35
	Finansiering og forsikring	44,8%	54,7%	,0%	,5%	38
	Ejendomshandel og udlejning	38,9%	56,7%	4,4%	,0%	13
	Erhvervsservice	46,1%	46,1%	5,3%	2,5%	136
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	38,2%	54,5%	7,3%	,0%	6
	Kultur, fritid og anden service	45,5%	54,5%	,0%	,0%	17
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	43,7%	50,8%	4,4%	1,1%	527
	1-49 %	38,6%	55,5%	2,6%	3,3%	140
	50-100 %	42,5%	54,1%	3,4%	,0%	120

Som det fremgår af tabel 5.1, vurderer 51,6 %, at det generelt bliver lettere at ansætte den ønskede arbejdskraft. Overordnet set vurderer kun 3,8 % af virksomhederne, at det

vil blive sværere at rekruttere arbejdskraft for virksomhederne. Der er umiddelbart ikke den store variation i angivelserne på tværs af hverken størrelse eller branche.

Tabel 5.2 til 5.5 angiver virksomhedernes vurdering af, om det bliver lettere eller sværere at rekruttere den ønskede arbejdskraft opdelt på medarbejdertyper. 3

Helt generelt vurderer virksomhederne, at det vil blive lettere at rekruttere den ønskede arbejdskraft i løbet af de kommende 6 måneder – dette gælder for alle medarbejdertyper.

Tabel 5.2 - Rekruttering af ufaglærte

Spm. 11 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		11. Ufaglærte				Total
		Som i dag	Lettere end i dag	Sværere end i dag	Ved ikke/ikke relevant	Antal
Total	Total	23,7%	39,1%	1,7%	35,5%	834
Geografi	København	22,7%	30,9%	,9%	45,5%	183
	Hovedstaden	24,0%	37,9%	,3%	37,7%	109
	Sjælland	19,9%	34,7%	4,5%	41,0%	100
	Midtjylland	23,7%	41,8%	1,4%	33,1%	155
	Nordjylland	27,6%	42,2%	4,7%	25,5%	146
	Syddanmark	25,1%	46,2%	,6%	28,0%	141
	Antal ansatte	5-9 ansatte	18,4%	43,4%	,8%	37,5%
10-19 ansatte		24,4%	37,1%	3,8%	34,8%	169
20-49 ansatte		31,0%	34,0%	1,3%	33,7%	167
50-499 ansatte		31,0%	37,0%	1,3%	30,7%	233
500+ virksomheder		16,0%	27,4%	,0%	56,5%	119
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	48,2%	51,8%	,0%	,0%	15
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomheder	22,1%	49,6%	1,4%	26,9%	181
	Bygge og anlæg	19,8%	36,3%	2,1%	41,8%	138
	Handel og transport mv.	25,3%	44,6%	1,6%	28,5%	255
	Information og kommunikation	16,9%	7,5%	,0%	75,6%	35
	Finansiering og forsikring	4,5%	31,2%	,0%	64,3%	38
	Ejendomshandel og udlejning	17,8%	44,2%	11,9%	26,1%	13
	Erhvervsservice	26,1%	28,6%	1,9%	43,4%	136
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	4,8%	2,1%	,0%	93,1%	6
	Kultur, fritid og anden service	43,1%	40,9%	,0%	16,0%	17
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	24,2%	36,6%	2,2%	36,9%	527
	1-49 %	20,4%	42,6%	,0%	37,0%	140
	50-100 %	27,6%	44,0%	1,7%	26,7%	120

Tabel 5.3 - Rekruttering af faglærte

Spm. 12 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		12. Faglærte				Total
		Som i dag	Lettere end i dag	Sværere end i dag	Ved ikke/ikke relevant	Antal
Total	Total	32,0%	41,8%	3,8%	22,4%	834
Geografi	København	33,4%	40,7%	1,5%	24,4%	183
	Hovedstaden	28,7%	49,8%	2,8%	18,6%	109
	Sjælland	33,3%	40,6%	3,7%	22,4%	100
	Midtjylland	31,9%	44,4%	3,0%	20,6%	155
	Nordjylland	38,5%	36,0%	8,2%	17,4%	146
	Syddanmark	27,8%	40,7%	5,5%	25,9%	141
Antal ansatte	5-9 ansatte	26,0%	45,1%	4,1%	24,8%	146
	10-19 ansatte	33,2%	40,5%	4,1%	22,2%	169
	20-49 ansatte	38,7%	37,4%	4,1%	19,8%	167
	50-499 ansatte	41,0%	41,1%	1,8%	16,1%	233
	500+ virksomheder	21,8%	28,6%	2,6%	47,0%	119
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	35,1%	16,3%	,0%	48,6%	15
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomheder	29,2%	47,7%	4,0%	19,1%	181
	Bygge og anlæg	40,5%	49,2%	5,7%	4,5%	138
	Handel og transport mv.	29,2%	45,1%	4,4%	21,3%	255
	Information og kommunikation	28,1%	23,0%	5,3%	43,6%	35
	Finansiering og forsikring	20,3%	29,9%	,0%	49,8%	38
	Ejendomshandel og udlejning	35,5%	51,7%	,0%	12,9%	13
	Erhvervsservice	33,5%	32,8%	1,0%	32,7%	136
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	4,8%	2,1%	7,3%	85,7%	6
	Kultur, fritid og anden service	30,4%	35,5%	,0%	34,2%	17
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	32,1%	42,6%	4,4%	20,9%	527
	1-49 %	33,3%	38,7%	2,9%	25,1%	140
	50-100 %	30,2%	37,3%	1,7%	30,8%	120

Tabel 5.4 - Rekruttering af funktionærer

Spm. 13 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		13. Funktionærer				Total
		Som i dag	Lettere end i dag	Sværere end i dag	Ved ikke/ikke relevant	Antal
Total	Total	27,5%	28,9%	2,8%	40,8%	834
Geografi	København	34,8%	29,7%	3,2%	32,2%	183
	Hovedstaden	31,1%	36,1%	4,3%	28,5%	109
	Sjælland	22,0%	25,1%	2,0%	51,0%	100
	Midtjylland	25,1%	27,3%	2,9%	44,7%	155
	Nordjylland	29,4%	21,5%	1,3%	47,7%	146
	Syddanmark	23,1%	33,1%	2,6%	41,1%	141
Antal ansatte	5-9 ansatte	17,8%	26,8%	1,2%	54,2%	146
	10-19 ansatte	26,8%	24,9%	5,1%	43,3%	169
	20-49 ansatte	41,0%	31,8%	2,7%	24,5%	167
	50-499 ansatte	42,6%	37,3%	3,1%	17,0%	233
	500+ virksomheder	30,5%	50,5%	1,7%	17,2%	119
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	9,1%	11,1%	,0%	79,8%	15
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomheder	28,2%	34,9%	,8%	36,2%	181
	Bygge og anlæg	18,8%	18,3%	1,7%	61,2%	138
	Handel og transport mv.	29,5%	30,8%	3,4%	36,3%	255
	Information og kommunikation	35,8%	31,2%	11,2%	21,8%	35
	Finansiering og forsikring	38,9%	47,3%	,0%	13,7%	38
	Ejendomshandel og udlejning	38,9%	43,8%	,0%	17,3%	13
	Erhvervsservice	34,7%	31,8%	4,5%	28,9%	136
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	4,8%	33,4%	,0%	61,8%	6
	Kultur, fritid og anden service	29,0%	26,5%	,0%	44,4%	17
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	26,2%	25,5%	2,8%	45,5%	527
	1-49 %	30,0%	33,9%	3,1%	32,9%	140
	50-100 %	30,0%	39,4%	2,3%	28,4%	120

Tabel 5.5 - Rekruttering af højtuddannede

Spm. 14 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		14. Højtuddannede				Total
		Som i dag	Lettere end i dag	Sværere end i dag	Ved ikke/ikke relevant	Antal
Total	Total	16,5%	18,3%	2,1%	63,1%	834
Geografi	København	22,4%	20,4%	5,7%	51,6%	183
	Hovedstaden	23,0%	29,4%	,3%	47,2%	109
	Sjælland	10,4%	10,3%	1,6%	77,8%	100
	Midtjylland	15,7%	17,5%	1,1%	65,6%	155
	Nordjylland	16,1%	12,1%	,8%	71,0%	146
	Syddanmark	11,9%	20,6%	,7%	66,7%	141
Antal ansatte	5-9 ansatte	9,7%	14,1%	1,8%	74,4%	146
	10-19 ansatte	12,3%	15,6%	2,9%	69,2%	169
	20-49 ansatte	26,5%	24,7%	,3%	48,5%	167
	50-499 ansatte	32,0%	26,6%	3,0%	38,4%	233
	500+ virksomheder	33,0%	44,0%	5,3%	17,7%	119
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	3,9%	11,1%	,0%	84,9%	15
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomheder	18,3%	22,6%	4,2%	54,9%	181
	Bygge og anlæg	10,3%	8,4%	,0%	81,3%	138
	Handel og transport mv.	11,6%	14,6%	1,8%	72,0%	255
	Information og kommunikation	34,8%	31,4%	6,4%	27,3%	35
	Finansiering og forsikring	18,4%	48,2%	,0%	33,4%	38
	Ejendomshandel og udlejning	21,2%	37,9%	,0%	40,9%	13
	Erhvervsservice	30,9%	28,3%	4,0%	36,8%	136
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	38,2%	33,4%	,0%	28,4%	6
	Kultur, fritid og anden service	10,5%	6,9%	,0%	82,6%	17
Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	15,9%	16,6%	1,0%	66,5%	527
	1-49 %	16,5%	25,5%	4,1%	53,9%	140
	50-100 %	20,4%	19,5%	2,7%	57,4%	120

6. Udfordringer det kommende år

Alle virksomheder i undersøgelsen er blevet bedt om at vurdere, hvilke udfordringer vil være de største de kommende år. Virksomhederne har haft mulighed for at angive to udfordringer.

Af tabel 6.1 fremgår det, at indenlandsk efterspørgsel (51 %) ses som værende den klart største udfordring, som virksomhederne står overfor. Dette billede er relativt ensartet på tværs af virksomhedsstørrelser, men vendes blikket imod de forskellige brancher ændrer billedet sig.

Indenfor bygge- og anlægsbranchen er andelen, der angiver den indenlandske efterspørgsel som den største udfordring 64 %. Udviklingen på eksportmarkederne spiller en vigtigere rolle indenfor landbruget og industrien. Dette skal med al sandsynlighed ses i lyset af den forskel, der gør sig gældende, i forhold til hvorvidt virksomheden eksporterer eller ej.

Tabel 6.1 - Hvad er de to væsentligste udfordringer for virksomheden i det kommende år?

Spm. 15 krydset med område, størrelse, branche og eksport

		15. Hvad er de to væsentligste udfordringer for virksomheden i det kommende år?							Total	
		Udviklingen på eksportmarkederne	Indenlandsk efterspørgsel	Finansiering	Interne forhold på virksomheden	Rekruttering af medarbejdere	Andet, hvad:	Ved ikke	Antal	
Total	Total	14%	51%	15%	17%	6%	9%	6%	2316	
Geografi	København	11%	52%	16%	22%	5%	8%	7%	433	
	Hovedstaden	15%	52%	14%	14%	2%	13%	6%	317	
	Sjælland	8%	57%	17%	15%	6%	8%	10%	318	
	Midtjylland	17%	54%	12%	18%	7%	7%	6%	417	
	Nordjylland	14%	44%	16%	17%	7%	14%	7%	426	
	Syddanmark	15%	48%	17%	14%	8%	11%	5%	405	
Antal ansatte	5-9 ansatte	11%	52%	15%	16%	7%	10%	7%	530	
	10-19 ansatte	13%	49%	15%	19%	7%	8%	7%	527	
	20-49 ansatte	18%	54%	17%	17%	3%	11%	4%	532	
	50-499 ansatte	24%	48%	17%	21%	6%	8%	5%	521	
	500+ virksomheder	28%	45%	13%	25%	6%	10%	9%	206	
Branche (N10)	Landbrug, skovbrug og fiskeri	35%	34%	21%	9%	3%	13%	10%	56	
	Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	30%	48%	16%	14%	2%	9%	5%	553	
	Bygge og anlæg	1%	64%	10%	15%	9%	10%	5%	343	
	Handel og transport mv.	13%	52%	14%	19%	6%	9%	7%	820	
	Information og kommunikation	13%	55%	12%	19%	15%	1%	4%	72	
	Finansiering og forsikring	5%	28%	27%	26%	8%	14%	12%	86	
	Ejendomshandel og udlejning	2%	42%	49%	10%	7%	11%	5%	37	
	Erhvervsservice	11%	47%	17%	22%	9%	10%	7%	293	
	Offentlig administration, undervisning og sundhed	0%	57%	1%	32%	8%	20%	11%	17	
	Kultur, fritid og anden service	0%	39%	23%	18%	4%	15%	16%	39	
	Andel af omsætning, der udgøres af eksport	0 %	1%	54%	15%	19%	8%	11%	7%	1460
		1-49 %	26%	61%	16%	14%	4%	5%	3%	404
		50-100 %	71%	18%	19%	10%	3%	5%	3%	360

7. Kommentarer til undersøgelsen

Nedenfor er indsat de kommentarer virksomhederne har afgivet i forbindelse med gennemførelsen af undersøgelsen:

Tabel 7.1: Uredigerede kommentarer til undersøgelsen

Har du yderligere kommentarer?

- At beskæftigelsesregionerne skal få skub i "renoverings tilskuddet" (byggetilskud) til privatpersoner. De burde holde hvad de lover.
- Renoveringspuljen er noget makværk. Det er alt for bøvlet med formularer der skal udfyldes og sendes rundt inden firmaet får sit tilskud. Før i tiden var det noget kunderne gjorde, og fik indsendt disse.
- Denne virksomhed, der er en malerforretning, har oplevet meget skidt, som følge af "krisen". For det første er der blevet utrolig stor konkurrence, om de få opgaver der er på markedet. Det resultere i at nogle virksomheder, er villige til, at gå meget lang ned i pris, hvilket denne virksomhed ikke kan konkurrere imod. Derudover føler virksomheden at stemningen og atmosfæren, indenfor denne branche, har ændret sig radikalt. Før i tiden havde virksomheden likviditet nok til, at de ikke behøvede at stille de store garantier ved diverse opgaver. Det er ændret nu, hvor de fleste kunder skal have en blåstempling fra banken, og have stillet en høj garanti.
- Midtjysk mejeri med ca. 170 ansatte oplever, at folk verden over vælger de billige produkter frem for deres kvalitetsvarer som følge af krisen. Mejeriet må derfor nu gøre alt for at presse prisen ned: sænke kvaliteten og fyre medarbejdere. Løsningen er kun midlertidig - man ved ikke, hvad man gør på længere sigt.
- Har aldrig oplevet at få så mange ansøgninger, som de får nu.
- Direktøren for en detailbutik i Region Midtjylland med 70 ansatte, mener at det større udbud af arbejdskraft vil give bedre medarbejdere i det kommende halvår.
- Virksomheden toppede sidste år med 40 ansatte, men er blevet stærkt påvirket af finanskrisen, da antallet af medarbejdere næsten er halveret.
- Det er bankernes modvillighed til at udlåne penge, der gør, at vi er i den her situation. Det er en engros-virksomhed der sælger landbrugsmaskiner.
- Indehaver af midtjysk tømrervirksomhed på 12 ansatte udtaler: "Selvom vores virksomhed ikke er så konjunkturfølsom, da vi beskæftiger os med reparationer, har vi måttet afskedige hver 4. medarbejder, fordi danskerne som følge af krisen forpupper sig og ikke tør afgive ordrer"

- Virksomheden havde eksportmuligheder, hvis den svenske krone ikke var så lav...
- Grafisk virksomhed i Region Midtjylland med 50 ansatte siger, at der over en år-række har været krise i grafikerbranchen grundet for stor kapacitet.
- Virksomheden, der beskæftiger sig med vejgodstransport, mener at den største udfordring for dem, er problematikken omkring det, at udenlandske chauffører kan køre i Danmark for 1/4 i løn i forhold til en dansk chauffør. Vognmanden mener at der bør laves et politisk udspil, hvis de danske vognmænd ikke skal udkonkurreres totalt.
- "Vi har faktisk rekrutteret flere i forbindelse med krisen, men kommer nok ned på det antal vi var før, når krisen er overstået"
- Rengøringsfirma, Region Midtjylland, 20 ansatte: "Østaf-talens ophørelse fører til tab af ordrer i rengøringsbranchen til andre firmaer eller kunder, der selv an-sætter østarbejdere uden overenskomst."
- Grundet nedgang i ansatte skyldes outsourcing indenfor markedet af blomster. For blot halvandet år siden var de 12 ansatte. Det er den mindste del der har med den økonomiske krise at gøre.
- I en plastproduktion i Region Hovedstaden har man været nødsaget til at have 13 ud af 24 ansatte på arbejdsfordelingen på grund af afmatningen på marke-det.
- "Vi oplever ikke finanskrisen som mange andre måske gør. Det er ikke svært at finde frisører, men det måske svært at finde gode frisører."
- I virksomheden var de meget fremme i skoene og afskedigede 5 medarbejdere tilbage i efteråret pga. finanskrisen.
- Respondenten mener, at der ingen tvivl hersker om, at der bør være en samlet styring af jobcentrene, det er forkert, at kommunerne og A-kasserne ikke kan tale sammen. Som situationen ser ud nu er det meget frustrerende for de ledi-ge.
- Respondenten giver udtryk for at Bygge og Entreprenør området ligger lidt stille for tiden. Der er simpelthen for få opgaver og for mange om buddet. Man kan tydeligt mærke konkurrencen fra de tidligere østbloklande som f.eks. Polen. Re-spondenten giver udtryk for at han oplever at prisen bliver trykket og at tingene bliver lavet for billigt.
- Direktøren for en handelsvirksomhed i Region Nordjylland med 5 ansatte siger, at banken på trods af en sund forretning og nye ordrer ikke vil låne penge ud.
- Metalfabrikant, Region Nordjylland, 50 ansatte: "Pilen peger opad."

- Virksomheden er under afvikling og er ved at lukke ned. Årsagen er at BST ordningen er ophørt, og da virksomheden har været underlagt BST, kan de ikke fortsatte nu.
- Adspurgtes fag var landbrug. Respondenten tilkendegav at en væsentlig hæmsko i faget er rådigheden af kredit. Uden dette falder virksomhedens kundeskare og dennes efterspørgsel.
- I handelsvirksomhed i Region Nordjylland med 8 ansatte, siger direktøren at kunsten er at få sine penge igen, de er lidt "bange" for nye kunder.
- Man kan mærke at kunderne er tilbageholdende, fordi de ikke ved hvordan finanskrisen udvikler sig.
- Respondent mener at faldet af medarbejdere skyldes at arbejdet er sæsonpræget.
- Mediebranchen ernærer sig ved annoncører. Disse annoncørers køb af mediers services er dalende - dette udgør en udfordring.
- Virksomheden på fordeling med 56 personer i uge 11 til og med uge 23 2. periode uge 24 til uge 39 med samme antal personer som er 56.
- Virksomheden har netop fået en del nye mennesker ansat som skal lære at arbejde sammen - dette udgør en væsentlig udfordring.
- Personalechefen nævnte, at medarbejdertilpasning er en stor udfordring for tiden. Der er ikke det samme flow i tilpasningen som tidligere og derfor er virksomhederne nød til at tænke meget kreativt for at optimere deres medarbejderstab.
- "Lige nu er det svært at svare på noget som ligger 6 måneder frem, da vi ikke er sikre på efterspørgslen"
- "Vi eksporterer ikke, da vi er et datterselskab til det oprindelig hovedselskab i Tyskland."
- Respondenten kan ikke give et bud på hvorvidt de skal ansætte folk i løbet af de næste seks måneder eller hvornår de igen vil få brug for de ti medarbejdere de fyrer da det afhænger helt af hvorvidt regeringen igangsætter nogle initiativer som sætter gang i byggeriet.
- I en mindre sjællandsk el-installationsvirksomhed oplever man at renovationspuljen er for branchespecifik. Når danskerne får offentlig støtte til at få skiftet vinduer etc., sætter det alt i stå for andre håndværksgrupper end tømrerne. El-installatører, VVS-mænd og malere får ikke en bid af kagen. Udskydelse af momsen bevirker blot at virksomheder med likviditetsproblemer kan holde sig oven vande et kort stykke tid inden de må lukke helt ned.

- Kulturinstitution, Region Nordjylland, 60 ansatte: "Afventende."
- Den tidligere udvikling under kriser går i følge respondenterne i retning af mindre lagre på virksomhederne og at virksomhederne dermed skal bruge fleksibel arbejdskraft. Dette er en fordel for et vikarbureau da de skal have færre folk til samtaler etc. Dermed bliver situationen mere stabil.
- Virksomheden, der lever af engroshandel med porcelæn og glasvarer, ser en stor udfordring i at vedligeholde deres markedsandel. Virksomheden mener at konkurrencen bliver unfair, i og med at konkurrenterne presser prisen ned på et urealistisk niveau, hvor virksomheden ikke vil kunne være med, og overleve.
- Produktionschef for XXXXXXXXXXXX, synes at man godt kunne få noget opmærksomhed fra kommune eller stat, når ens virksomhed har klaret sig godt. XXXXXXXXXXXX har haft en positiv fremgang, hvor andre firmaer har haft en negativ. Her mener produktionchefen at virksomheder, som her, burde få et klap på skulderen, en eller anden form for erkendelighed fra kommune eller stat.
- Direktøren for nordjysk vejgodstransportvirksomhed med 12 ansatte udtaler: "Den økonomiske krise tvinger os nærmest til at afskedige vores danske chauffører og ansætte udenlandske til en lavere løn, hvis virksomheden skal overleve"
- "Selvom krisen vender, vil det for os tage lidt tid at komme tilbage. Nok tre år."
- Eksporten vil stige hos virksomheden..
- Fornuftig rekruttering. Der er et godt udvalg på arbejdsmarkedet.
- I 2006 fik virksomheden 7 ansøgninger og i 2009 fik de ind til videre 170.
- I IT-virksomhed i Region Hovedstaden med 150 ansatte siger den personaleansvarlige, at nytænkning og innovation er vejen ud af krisen, da definitionen på idioti er at man laver det samme, på den samme måde og forventer at få noget nyt ud af det.
- "Hvis man kunne kigge i en krystalkugle, så sad vi jo ikke her."
- Bageri, Region Midtjylland, 30 ansatte: "Der er ingen udfordringer, det kører bare derud af."
- Det bliver sværere og sværere at konkurrere med udenlandske chauffører i Danmark. Danske lastbilchauffører skal nu på skolebænken i 8 dage for fortsat at kunne køre - der stilles ikke samme krav til udenlandske chauffører.
- Respondenten fortæller at de er meget markedsfølsomme lige nu netop fordi de leverer til byggebranchen. Når de private forbrugere ikke har købelyst eller lægger penge i byggerier forplanter det sig også videre op til os igennem vores kunder. Det ville derfor være rart med flere projekter i byggebranchen idet det vil smitte af på os.

- "Vi forventede at skulle kæmpe for at holde det hele kørende, men det går bedre end sidste år."
- Erhvervsservice, Region Syddanmark, 10 ansatte: "Vi kunne udvide til et dobbelte i morgen, hvis vi kunne skaffe finansieringen."
- Virksomhedens medarbejderantal er blevet halveret i forhold til sidste år, men inden for de sidste tre måneder er der som det fremgår af skemaet ikke sket en ændring.
- Det er virksomhederne, der skal have støtte til at investere og få hjulene igang - ikke bankerne. Mange iværksættere har ikke mulighed for at låne penge til at starte en virksomhed.
- Forsyningsvirksomhed i Regions Sjælland med 300 ansatte siger, at de ikke mærker meget til konjunkturedgangen, men at anlægsaktiviteterne skæres lidt.
- Transportvirksomhed, Region Midtjylland, 40 ansatte: "Ser frem til evt. effekt af SP-udbetalingen."
- Virksomheden har pga. den faldende personalestab også faldende udførte arbejdsopgaver osv. dette kan foranledige en "ond spiral" dvs. at den negative udvikling fortsætter
- Chef for midtjysk metalindustrivirksomhed med 5 ansatte udtaler: "Krisen har ramt os hårdt, fordi vi lever af at eksportere til USA, UK, Norge og Sverige, som alle har oplevet et kraftigt valutafald. Dette har resulteret i en markant lavere omsætning og afskedigelse på 2 medarbejdere ud af 5 på vores hovedkontor"
- Virksomheden selv har ikke mulighed for at påvirke den udfordring som man står overfor pt. Der er et faldende salg af komponenter til underholdningsbranchen i øjeblikket. Branchen er ramt af en slags spiral som gør at virksomhedens kunder ikke kan låne penge i bankerne til nye investeringer i det udstyr som virksomheden producerer. Derfor et faldende salg.
- Butikschef for lille virksomhed mener at man burde holde bedre fokus på allerede eksisterende virksomheder. Samtidig burde man øge hjælpen til iværksættere og nytænkere så der kommer flere penge i omløb. Pengeinstitutterne har en tendens til at sikre sig selv frem for at tænke i vækst. Et eksempel kunne være en landmand der har brug for lån efter en dårlig høst til at holde sin gård kørende, det kan han dog ikke da han har en stor kassekredit. Det betyder han så må dreje nøglen om.
- Industri, Region Sjælland, 40 ansatte: "Danmark stod i en gunstig situation før krisen, men den manglende politiske indgriben gør, at sunde virksomheder bukker under grundet manglende lånemuligheder."

- Handelsvirksomhed i Region Syddanmark med 40 ansatte ser lysere på fremtiden end de gjorde for 3-4 måneder siden.
- Håndværker, Region Midtjylland, 8 ansatte.: "Tilskudspakken, burde være udformet på en anden vis, fx fjernelse af moms på håndværkerløn." "Det offentlige anlægsstop, skulle have været fjernet tidligere, så det kunne nå at have effekt på byggeriet nu her."
- "Vi kunne måske ansætte nogle ferie afløsere, men intet fast."
- "Vi får utrolig mange faglærte ind (murer, håndværkere etc.) som i sommerens løb gerne vil løfte kufferter i vores terminaler, men i vores fag er de ufaglærte og kommer på kursus."
- Direktør for skibsmæglervirksomhed på 3 personer i Nakskov udtaler: "I vores branche - og særligt i udkantsområderne - kommer vi udover bankerne ind på en top 2 over de hårdest ramte under krisen. Det finansielle marked er dårligt, og vi har fra regeringens side savnet en hurtigere forståelse for, hvad man har med at gøre i forhold til krisen. Vi har måttet afskedige 2 ud af 5 ansatte på grund af det manglende forbrug."
- "Eksport behøves ikke, det er sådan at Tyskerne kommer herop for at købe varerne"
- Økonomi direktør for halv stor virksomhed undrer sig over hvorfor virksomhederne bliver pålagt bureaukrati hvor virksomhederne passer ind nu og her. Det kræver en del administrativt arbejde, hvor de heller kunne bruge tiden på salg. Forslaget lyder at man skal hæve grænsen for hvornår en virksomhed som ligger 10-20% under arbejdsstyrke skal have pålagt sig bureaukrati til virksomheder ned på 50% under eller helt er ved at lukke